

راهنمای روزنامه‌نگاران
برای تحقیق و گزارش موارد شکنجه
وسوءرفتار پلیس

مرکز عدالت
برای کودکان و نوجوانان

راهنمای روزنامه‌نگاران
برای تحقیق و گزارش موارد شکنجه
و سوءرفتار پلیس

مقدمه

تحقیق و گزارش موارد شکنجه و سوءرفتار پلیس و یا کنکاش در خصوص کم و کیف مسائلی همچون اعدام کودکان، با روزنامه‌نگاری مرسوم کمتر به نتیجه می‌رسد. معمولاً خبرنگاران برای ورود به چنین مسائلی به روزنامه‌نگاری تحقیقی (Investigative Journalism) یا روزنامه‌نگاری دیده بان (Watchdog Journalism) روی می‌آورند، چراکه چنین سوژه‌هایی با پیچیدگی‌های بیشتر، ریسک بیشتر و پنهان‌کاری‌های بیشتری همراه است. لذا با گزارش نویسی معمول نمی‌توان حق مطلب را ادا کرد، باید همچون یک کارآگاه وارد شد و جوانب پنهان ماجرا را کشف و گزارش کرد.

دقیقا به دلیل پریسک بودن، پیچیده بودن، پنهان بودن موارد شکنجه و سوءرفتار پلیس، روزنامه‌نگاری تحقیقی یا دیده بان روش‌هایی است که به ما روزنامه‌نگاران کمک می‌کند تا با اتکاء به مهارت‌هایی که می‌آموزیم، از آن برای کشف حقیقت و گزارش موارد پنهان استفاده کنیم.

روزنامه‌نگاری تحقیقی همان‌گونه که از اسم آن برمی‌آید، مبنایش «تحقیق» و گردآوری اطلاعات و انتشار آن با هدف محافظت از جامعه و اعضای آن است. روزنامه‌نگاری تحقیقی، با گردآوری اطلاعات در خصوص یک مساله خاص، افراد جامعه را نسبت به اهمیت آن مساله، متقاعد می‌سازد؛ دست روزنامه‌نگار را برای ارائه استدلال‌های محکم‌تر باز می‌گذارد؛ به مخاطبان اطمینان بیشتری از صحت گفته‌ها و ادعاها ارائه می‌کند و یا این فرصت را ایجاد می‌کند تا از آمارهایی که بدست می‌آید، برای تاثیرگذاری بر مخاطبان، استفاده کند. روزنامه‌نگاری دیده بان نیز نوعی از روزنامه‌نگاری تحقیقی است که با هدف محافظت گروه‌های آسیب‌پذیر جامعه در برابر تجاوزهای صاحب قدرت صورت می‌گیرد. روزنامه‌نگاری دیده بان گاهی برای حمایت از اعضای خود در برابر متجاوزان انجام می‌شود.

پس ما ابتدا لازم داریم بدانیم آداب و اصول روزنامه‌نگاری تحقیقی و روزنامه‌نگاری دیده‌بان چیست؟ چگونه اطلاعات را جمع‌آوری کنیم؟ چگونه از افتادن در دام میس و دیس اینفورمیشن‌ها در امان باشیم؟ چگونه دیتاهایی که بدست می‌آوریم را فکت چک کنیم؟ و چگونه ریسک ورود به چنین حوزه‌هایی را مدیریت و از خود و رسانه‌مان حفاظت کنیم؟ ما با فراگیری اصول و مهارت‌های روزنامه‌نگاری تحقیقی و دیده‌بان و دانستن قوانین مرتبط، می‌توانیم موارد شکنجه و سوءرفتار پلیس را کشف و گزارش کنیم.

روزنامه نگاری تحقیقے

تعریف و نقش روزنامه‌نگاری تحقیقی

روزنامه‌نگاری تحقیقی، همان‌طور که از اسم آن برمی‌آید، بر تحقیقات و کنکاش استوار است، اما تحقیقات اینجا به معنای تحقیقات کتابخانه‌ای نیست، بلکه بیشتر به تحقیقات پلیسی نزدیک است. تحقیقاتی که می‌کوشد رازها و روابط پنهان را برملا سازد. به همین دلیل محصول آن بیش از آنکه نتیجه کار آزمایشگاهی یا کتابخانه‌ای باشد، محصول کار میدانی است و اگر قرار باشد نتیجه تحقیقات در رسانه‌ای منتشر شود، پس باید با رعایت اصول رسانه‌ای انجام و مطابق ذائقه مخاطب تنظیم و منتشر شود.

برای درک بهتر روزنامه‌نگاری تحقیقی، می‌توان آن را با روزنامه‌نگاری مرسوم، مقایسه کرد. برخی از مهمترین تفاوت‌های این دو سبک روزنامه‌نگاری به این شرح است:

روزنامه‌نگاری تحقیقی

- همه اطلاعات مورد نیاز به ابتکار روزنامه‌نگار جمع‌آوری و تولید می‌شود.
- روزنامه‌نگار هدفمند و در پی اصلاح است.
- اطلاعات را تا حصول نتیجه حفظ و طی یک گزارش جامع منتشر می‌کند.
- گزارش در یک فرایند طولانی تکمیل و پس از حصول نتیجه منتشر می‌شود.
- مستندسازی بخشی از کار است.
- اطلاعات پنهان است و خبرنگار باید آن را کشف کند.
- منبع اطلاعات پنهان است.

روزنامه‌نگاری مرسوم

- اطلاعات توسط دیگران تولید و در اختیار رسانه‌ها قرار می‌گیرد و آنها آن را منتشر می‌کنند.
- روزنامه‌نگاری بی‌طرف است.
- اطلاعات را به محض دریافت منتشر می‌کند.
- گزارش سریع تهیه و خبرنگار منتظر گزارشهای تکمیلی نمی‌ماند.
- گزارش معمولاً با مستندات حمایت نمی‌شود، بلکه تنها منبع خبر اعلام می‌شود.
- اطلاعات در دسترس روزنامه‌نگار قرار می‌گیرد.
- منبع اطلاعات مشخص است.

علاوه بر این، باید توجه داشت که در روزنامه‌نگاری تحقیقی چون هدف تغییر وضع موجود است نگارش گزارش نیز باید بسیار دراماتیک باشد، تا بیشترین اثرگذاری را داشته باشد. خطا در روزنامه‌نگاری تحقیقی می‌تواند به نابودی خبرنگار و بی‌اعتبار شدن او منجر شود، چرا که اطلاعات پنهانی را افشا می‌کند که می‌تواند بسیار حساس باشد، حال اگر این اطلاعات به درستی فکت چک نشده باشد و اعتبار آن مخدوش از کار درآید، حتی می‌تواند عواقب حقوقی و امنیتی سنگینی را متوجه او سازد. به همین دلیل تسلط به اصول فکت چکینگ یا درستی سنجی، یک نکته کلیدی در روزنامه‌نگاری تحقیقی است که در ادامه به آن می‌پردازیم.

اهمیت روزنامه‌نگاری تحقیقی

روزنامه‌نگاری تحقیقی کمک می‌کند تا:

- اهمیت و ضرورت مساله‌ای که می‌تواند برای روزنامه‌نگار روشن باشد، با توسل به نتایج تحقیقات برای مخاطبان و سیاست‌گذاران نیز روشن و اثبات کرد؛
- تحقیقات حقایق و آماری را روشن می‌کند که با اتکاء به آن می‌توان دیگران را نسبت به ضرورت توجه به مساله مجاب ساخت؛

- تحقیقات، اطلاعات تازه‌ای به روزنامه‌نگار می‌دهد که می‌تواند تصویر واقع بینانه‌تری از مساله داشته باشد؛
- تحقیقات بهترین زاویه ورود به مساله را برای خبرنگاران روشن می‌کند؛
- تحقیقات، می‌تواند مبنای اعتبار ادعای یک روزنامه‌نگار باشد؛
- نتایج تحقیقات می‌تواند مخالفت‌ها را کاهش و حتی آنها را همراه سازد؛

پس روزنامه‌نگاری تحقیقی ضروری است زمانی که می‌خواهیم:

- جامعه را از یک موضوع آگاه کنیم؛
- به افشار آسیب‌پذیر جامعه کمک کنیم؛
- با فاسد مقابله کنیم؛
- با ارائه اطلاعات نادرست به مردم از سوی مدیران مبارزه کنیم؛
- منافع عمومی را افزایش دهیم؛

در تمام این موارد، نیاز به انجام تحقیقات و مسلح شدن به اطلاعات دقیق و آمارهای واقعی داریم. لذا روزنامه‌نگاری تحقیقی مهارت و ابزاری است که این قدرت را به ما می‌دهد تا به درستی در خصوص پروژه‌ای که در دست داریم تحقیق و از نتایج حاصله بیشترین استفاده را ببریم.

روزنامه‌نگاری دیده‌بان

روزنامه‌نگاری دیدبان چیست؟

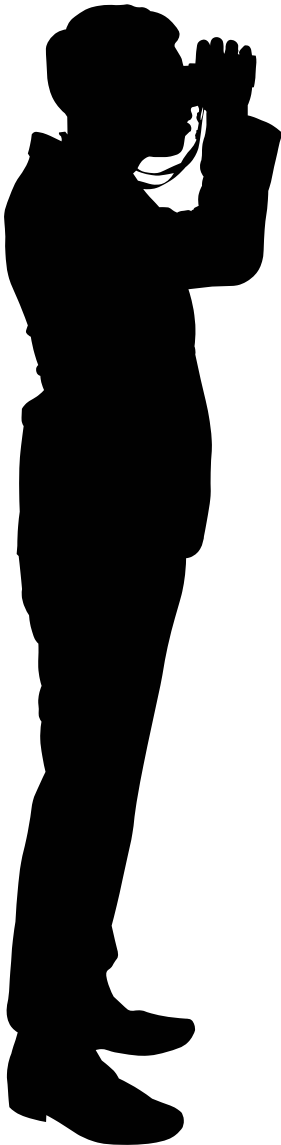
روزنامه‌نگار دیدبان یک فرد یا گروه است (عموماً غیرانتفاعی) که یک فرد خاص یا یک نهاد خاص که می‌تواند به حقوق جامعه تعدی کند را زیر نظر دارد و در صورت بروز مشکلات بالقوه یا واقعی به اعضای جامعه هشدار می‌دهد.

روزنامه‌نگار دیده‌بان ممکن است وجوه مختلف از اقدامات یک فرد تا سیاست‌های چندین دولت را تحت نظر داشته باشد، بنابراین نگرانی روزنامه‌نگاران دیده‌بان می‌تواند یک مساله محلی یا یک موضوع جهانی یا هر دو باشد.

روزنامه‌نگاران دیده‌بان مثل سایر ناظران، رویکرد متفاوتی نسبت به مساله دارند. هدف برخی فقط اعلام هشدار است، برخی دیگر ممکن است سعی کنند از اطلاعات خود به طور فعال برای جلوگیری از مشکلات استفاده کنند. هدف دیگر روزنامه‌نگاران دیده‌بان ممکن است مقابله با موسسات محل منافع عمومی از طریق تشکیل پرونده‌های قضایی باشد. ولی هدف همه روزنامه‌نگاران دیده‌بان محافظت از جامعه در برابر افراد یا سازمان‌هایی است که منافع عمومی را به خطر می‌اندازند.

پس می‌توان گفت سازمان‌ها و روزنامه‌نگاران دیده‌بان مانند نگهبانان هستند. آنها نیروهای قدرتمند، دولت‌ها و ارگانهای خاص دولتی و ادارات، شرکتها، سازمانها و موسسات را تحت نظر دارند، تا اطمینان حاصل کنند که عملکردها و اقدامات آنها موجب آسیب یا تعارض به منافع عمومی نمی‌شود. اما وقتی خلاف آن را مشاهده کنند به عنوان افشاگر عمل می‌کنند، آنها اقدامات و عملکردهای غیرقانونی را در معرض دید عموم قرار می‌دهند به امید آنکه در نتیجه اعتراضات عمومی، اقدامات مناسب صورت گیرد. این صورت از مواجهه با صاحبان قدرت همیشه ممکن نیست، چرا که ممکن است ریسک بالا داشته باشد، لذا در این حالت ممکن است تشکیل پرونده قضایی راه مطمئن‌تری برای نتیجه‌گیری باشد.

روزنامه‌نگاری دیده‌بان می‌تواند محدود به رصد روند استخدام در دستگاههای دولتی و عمومی باشد یا شکنجه و سوءرفتار پلیس، در هر حالت، حفاظت از جامعه در همه ابعاد می‌تواند برای روزنامه‌نگاران دیده‌بان مهم و مورد توجه باشد.

مقایسه روزنامه‌نگاری تحقیقی
باروزنامه‌نگاری دیده‌بان و گام‌های
لازم و مکمل در انجام آنها

تفاوت روزنامه‌نگاری تحقیقی با روزنامه‌نگاری دیده‌بان

روزنامه‌نگاری دیده‌بان کمی با روزنامه‌نگاری تحقیقی متفاوت است و هر روزنامه‌نگاری نمی‌تواند روزنامه‌نگار دیده‌بان باشد. خبرنگاران زمانی نقش روزنامه‌نگاران دیده‌بان را ایفا می‌کنند که:

روزنامه‌نگاری دیده‌بان

روزنامه‌نگاری تحقیقی

۱- درگیر یک مساله خاص مثل سوءرفتار پلیس باشند؛

۲- بخواهند اعضا و اعتبار سازمان خود را حفظ کنند، مثل نظارت کانون وکلا بر عملکرد وکلا؛

۳- نسبت به عواقب اقتصادی سیاست‌ها، اقدامات و تصمیمات حساسیت دارند و آن را در زمره شرح وظایف سازمانی خود می‌دانند، مثل نظارت اتحادیه‌های کارگری و صنفی؛

۴- مدافع حقوق اقلیت‌ها خوانده می‌شوند و برای حفاظت از اعضا در برابر تبعیض‌های احتمالی تلاش می‌کنند؛

۵- وظیفه آنها پاسداری از آرمان‌های دموکراتیک است، همچون سازمان‌های ناظر بر انتخابات؛

رصد شکنجه یا سوءرفتار پلیس به روزنامه نگار تحقیقی نیازمند است یا روزنامه نگاری دیده بان؟

جنس سوژه‌ای همچون شکنجه یا سوءرفتار پلیس با هدف روزنامه نگاری تحقیقی یعنی محافظت از افراد جامعه و هم با هدف روزنامه نگاری دیده بان یعنی پیشگیری از تعدی صاحبان قدرت به منافع عمومی و افشای تخلفات و تعدی به منافع عمومی جامعه است، هم خوانی دارد ولی اینکه کدام روش را برگزینیم وابسته به منابعی است که در اختیار داریم؛ وابسته به مهارت‌هایی است که از آن برخورداریم؛ و البته وابسته به هدف و استراتژی‌ای است که طراحی کرده‌ایم. اما به طور کلی می‌توان گفت، افشای موارد شکنجه و سوءرفتار پلیس، بیش از آنکه با کار روزنامه نگاری تحقیقی ممکن باشد به رصد و نظارت پلیسی و کارآگاهی نیازمند است. یعنی باید همچون یک دیده بان بر کارشان نظارت کرد تا بتوان موارد تخلف را کشف و گزارش کرد.

۶ گام لازم و مکمل در انجام روزنامه نگاری تحقیقی یا دیده بان

در روزنامه نگاری تحقیقی یا دیده بان، چون خلاقیت افراد تعیین کننده است، هر فردی ممکن است استراتژی و برنامه خاص خود را برای انجام پروژه‌اش طراحی کند، ولی به طور کلی چند گام را در این نوع از روزنامه نگاری باید درست انجام داد:

گام اول: گردآوری اطلاعات؛

- جمع آوری اطلاعات و دیتاهای موجود،
- تولید اطلاعات جدید از طریق نظرسنجی، مشاهده، نظارت بر رفتارها و یا آزمایش،

گام دوم: انجام مصاحبه با افراد موثر یا متخصص (این مصاحبه‌ها می‌تواند خصوصی و نه برای انتشار باشد، یعنی فقط برای اطلاع باشد، بنابراین قابل انتشار و قابل استناد نیستند ولی می‌توانند راهنما و رمزگشای سوال‌های تحقیق باشند)؛

گام سوم: ایجاد پایگاه داده‌ها؛

گام چهارم: جمع‌آوری اسناد؛

گام پنجم: فکت چکینگ یا درستی سنجی اطلاعات، اظهارات و اسناد؛

گام ششم: نگارش گزارش (باید حقایق را بی‌رحمانه ولی بدون انتقام جویی، مستدل، مستند، دقیق و جذاب نوشت)؛

مرگام لازم مومکمل در انجام روزنامه نگاری تحقیقے یادیده بان

*گردآوری اطلاعات شامل دو مرحله می باشد:
- جمع آوری اطلاعات و دیتاهای موجود،
- تولید اطلاعات جدید از طریق نظرسنجی،
مشاهده، نظارت بر رفتارها و یا آزمایش،

منابع روزنامه‌نگاری تحقیق و دیدهبان

منابع در روزنامه‌نگاری تحقیقی یا دیده‌بان، هم منابع در دسترس شامل منابع مالی، تیم، مهارت و ...، و هم منابع قابل مراجعه یعنی آزمایش و مشاهدات فردی، تجربه و دانش متخصصان و ... را شامل می‌شود. لذا در دو بخش منابع قابل مراجعه و منابع در دسترس در روزنامه‌نگاری تحقیقی و دیده‌بان را بررسی می‌کنیم:

الف) منابع روزنامه‌نگاری تحقیقی

منابع روزنامه‌نگاری تحقیقی چندان سهل الوصول نیست. طبیعتاً منابع عمومی، اشخاص و حتی خود رسانه‌ها، منابع مهمی هستند که می‌توان و باید به آنها مراجعه کرد، ولی وقتی صحبت از روزنامه‌نگاری تحقیقی می‌شود، یعنی نیاز به کنکاش، جستجو و رمزگشایی از وقایع و رویدادها و اطلاعاتی است که به صورت پراکنده ممکن است وجود داشته باشد، ولی وقتی اینها کنار هم چیده می‌شود، رموزی را می‌تواند آشکار سازد که در حالت عادی دیده نمی‌شوند.

بنابراین در روزنامه‌نگاری تحقیقی بیش از آنکه ما به منابع کلاسیک مثل مراکز آماری، کتابخانه‌ها و گزارش‌های رسمی مراکز و ... متکی باشیم، به جستجوهای ابتکاری و خلاقانه فردی باید اتکا کنیم. ما الان روی «سوء رفتار پلیس» به عنوان یک موضوع تمرکز کرده‌ایم، قاعدتاً نه هیچ پلیسی، و نه کلانتری و نه نیروی انتظامی، به سوء رفتار پلیس اعتراف نمی‌کنند، بلکه باید با یک استراتژی هدفمند و طرح سوال‌های خلاقانه که بتواند در رمزگشایی این مساله کمک کند، متوسل شد. برای این کار ممکن است لازم باشد:

- ابتدا از چند متخصص، وکلا و یا مددکاران اجتماعی مشورت بگیریم که این پدیده چگونه اتفاق می‌افتد؟

- تاثیر این پدیده بر روند قضایی بزه‌کاران را بسنجیم؟

- دیتاهای رسمی و غیررسمی معتبر را جمع‌آوری کنیم؟

- دیتاها را تحلیل کنیم؟

- ردی از کلانتری‌ها و پلیس‌هایی که در پیروسه بازداشت متهمان با آنها مرتکب سوء رفتار شده‌اند، بیابیم؟

- در مورد این اماکن و اشخاص، اطلاعات مورد نیاز را جمع‌آوری کنیم؟

- با سوال‌های غیر مستقیم به سراغشان برویم؟

- متهمانی که دچار سوء رفتار پلیس شده‌اند را پیدا کنیم؟ و ...

ممکن است با به دست آوردن اطلاعاتی، متوجه شویم که زاویه دیگری از موضوع اهمیت بیشتری دارد و سمت و سوی تحقیق کلاً تغییر کند. بنابراین نباید فرض کنیم که تمام پیش

فرض‌ها در تحقیق حاصل و پروژه همانگونه که طراحی شده در عمل هم اجرا و نتایج محقق می‌شود. در همین مثال مشخص ممکن است، پس از انجام تحقیقات اولیه متوجه شوید که ایراد در ساختار دستگاه قضایی است که پلیس به طور عام در نقش ضابط قضایی ایفای نقش می‌کند بدون اینکه پلیس تخصصی تشکیل شده باشد، یعنی پلیسی که مأموریت بازداشت کودک متهم را برعهده دارد آموزش ندیده و دچار سوءرفتار می‌شود. بنابراین به جای کشف کلانتری‌ها و پلیسی که در حین مأموریت دچار سوءرفتار می‌شود، تمرکز خود روی زاویه دیگری از بحث بگذارید.

این نکته را باید در نظر داشت و آن اینکه اگر افرادی را پیدا کنیم که مایل باشند داستان واقعی‌شان را بیان کنند، تاثیر بسیار بیشتری روی مخاطب می‌گذاریم. نمونه‌های عینی بسیار اثرگذارتر از فکت‌ها و آمارهایی است که تنها روی کاغذ می‌آیند.

ب) منابع روزنامه‌نگاری دیده‌بان

تمام آنچه در خصوص منابع قابل مراجعه در روزنامه‌نگاری تحقیقی آوردیم در روزنامه‌نگاری دیده‌بان هم مورد توجه است، اما برای انجام تحقیقات یا امور دیده‌بانی ما به منابع دیگری نیز نیاز داریم. بنابراین قبل از شروع از خود بپرسید: «چه منابعی دارید؟» به یاد داشته باشید، منابع تنها شامل پول نیست، بلکه تیم، مهارت‌ها و استعداد‌های لازم، زمان، موقعیت و غیره می‌تواند در ردیف منابع مورد توجه قرار گیرند. همچون روزنامه‌نگاری تحقیقی در روزنامه‌نگاری دیده‌بان نیز مستلزم گذاشتن زمان زیاد، توانایی جمع‌آوری سریع اطلاعات دقیق، داشتن مهارت‌های ارتباطی و بین‌فردی، و تیم حرفه‌ای در شرایط خاص مثل داشتن وکیل خبره زمان مراجعه به دادگاه، که خود یعنی دسترسی داشتن به منابع مالی لازم است.

هم روزنامه‌نگار دیده‌بان و هم تیمی که او را یاری می‌کند باید اشتیاق و انگیزه و انرژی بالا برای ورود به چنین مسائلی را داشته باشند. باید توجه داشته باشید که مسائلی مثل شکنجه با یک یا دو گزارش متوقف نمی‌شود. ممکن است شکنجه در یک واحد پلیس را گزارش کنید و جلوی آن را بگیرید ولی روز بعد شکنجه در واحد دیگری اتفاق افتد، به همین دلیل است که گفته می‌شود روزنامه‌نگار دیده‌بان باید در کارش ممارست به خرج دهد.

عوامل موثر در انتخاب نوع دیدہ بانے

عوامل موثر در انتخاب نوع دیده‌بانی

انتخاب نوع دیده‌بانی و طراحی استراتژی ما، بستگی به عوامل مختلفی دارد باید این عوامل را بررسی بعد به مساله ورود کرد. عوامل تعیین کننده به این شرح هستند:

چه منابعی دارید؟

پول، تیم، مهارت‌ها و استعدادهای لازم، زمان، موقعیت، اشتیاق، انگیزه و غیره می‌تواند در ردیف منابع مورد توجه قرار گیرند. آیا به این منابع دسترسی دارید؟

چه چیزی یا چه کسی را رصد می‌کنید؟

اگر نگرانی شما عملکرد مدیریت یک مدرسه محلی است، احتمالاً شما به تعدادی داوطلب دفترچه به دست و چند مداد نیاز دارید که آنها هر تخلفی را مشاهده می‌کنند ثبت کنند، ولی اگر شما نقض حقوق بشر در جهان را رصد می‌کنید خوب طبیعتاً به منابع بسیار بیشتری نیازمند هستید. پس منابع مورد نیاز برای روزنامه‌نگاری تحقیقی یا روزنامه‌نگاری دیده بان به سطح پروژه‌ای که در دست دارید، بستگی دارد.

آیا مخالفانی دارید و آنها چه کسانی هستند؟

هرچه مخالفان شما بزرگتر و قدرتمندتر باشند، نظارت بر فعالیت‌ها یا سیاست‌هایی که آنها پشتیبانی می‌کنند دشوارتر خواهد بود. آنها ممکن است تلاش کنند فعالیت‌های شما را از طریق دادگاه متوقف کنند یا دسترسی شما به اطلاعات را قطع کنند. ممکن است مجبور شوید زمان و هزینه زیادی را صرف دسترسی به اطلاعات کنید و در هر گوشه با سدی جدید مواجه شوید.

هدف چیست؟

آیا این یک پروژه کوتاه مدت است، یا موردی است که باید سالها ادامه یابد؟ آیا شما به دنبال یک نتیجه مشخص و واقعی هستید - برای مثال تغییر در نحوه دفع زباله‌های صنعتی توسط یک کارخانه خاص - یا چیزی بزرگتر و کمتر تعریف شده - بهبود شرایط اقتصادی و اجتماعی برای محرومان؟ هدف شما و امکان تحقق آن می‌تواند به شما کمک کند تصمیم بگیرید که چه نوع روزنامه‌نگار دیده‌بانی باشید.

آیا شما بهترین فرد یا سازمان هستید؟

به عنوان یک روزنامه‌نگار دیده‌بان، اولین کار شما نظارت و جلب توجه به اقدامات و سیاست‌هایی است که به اعضای جامعه آسیب می‌رساند یا مغایر با منافع عمومی است. ممکن است گروه‌های دیگری نیز باشند که وظیفه آنها به طور خاص به چالش کشیدن نهادها یا نهادهای دولتی است که چنین اقدامات و سیاست‌هایی را انجام می‌دهند. اگر این گروه‌ها مجهز به اطلاعاتی باشند که شما می‌توانید ارائه دهید، ممکن است تجربه، پشتیبانی و پرسنلی را داشته باشند که بسیار موثرتر از شما می‌توانند اقدام کنند. لذا ممکن است سازمانهای ناظر دیگری نیز باشند که از قبل روی سوژه شما تمرکز داشته یا دارند. اگر اینگونه باشد، روزنامه‌نگاری دیده‌بانی برای شما ایده خوبی نیست و بهتر است به کسانی که قبلاً به آن مشغول هستند سپرده شود مگر اینکه شما باور داشته باشید که می‌توانید موفق‌تر از آنها عمل کنید.

فارغ از اینکه چقدر این منابع را در اختیار دارید، باید قبل از ورود به این پرسش پاسخ دهید: «آیا من بهترین روزنامه‌نگار برای رصد شکنجه و سوءرفتار پلیس هستم و باید به عنوان یک روزنامه‌نگار دیده‌بان ایفای نقش کنم؟ پاسخ به این پرسش کمک می‌کند که روشن سازیم بهترین کسی که می‌تواند اینجا نقش روزنامه‌نگار دیده‌بان را ایفا کند کیست.

چه منابعی دارید؟

چه چیزی یا چه کسی را رصد می‌کنید؟

آیا مخالفانی دارید و آنها چه کسانی هستند؟

هدف چیست؟

آیا شما بهترین فرد یا سازمان برای اقدام هستید؟

روزنامه نگاران در مواجهه با سوء رفتار پلیس

چه کسی باید به عنوان روزنامه‌نگار دیده‌بان به مساله سوءرفتار پلیس ورود کند؟

روزنامه‌نگاران به طور کلی چون منافع عمومی را نمایندگی می‌کنند، به طور عموم در صورت برخوردار بودن از منابع فوق‌الذکر می‌توانند در نقش روزنامه‌نگار دیده‌بان به مساله شکنجه و یا سوءرفتار پلیس ورود کنند ولی به طور خاص، روزنامه‌نگاری در این حوزه می‌تواند ورود کند که:

- انگیزه و اشتیاق بالایی داشته باشد؛
- قادر به مدیریت ریسک چنین سوژه‌ای باشد؛
- با قوانین مرتبط و ساختار دستگاه‌های پلیسی-امنیتی و قضایی آشنایی داشته باشد؛
- مهارت لازم برای کشف حقیقت را داشته باشد؛
- دانش کافی نسبت به تعاریف و مصادیق شکنجه و سوء رفتار پلیس داشته باشد؛

داشتن حمایت مدیریت رسانه، یک شرط لازم برای ورود به چنین سوژه‌ای است ولی اگر روزنامه‌نگار از پیچ شخصی در سوشال مدیا یا وبسایت شخصی استفاده می‌کند به حمایت مدیریت رسانه نیاز ندارد، اما باید بداند چگونه ریسک چنین مساله‌ای را مدیریت کند.

چرا صد شکنجه و یا سوء رفتار پلیس نیاز به روزنامه نگاری تحقیقی یا دیده بان دارد؟

دلایل مختلفی می‌تواند یک روزنامه‌نگار را به سمت روزنامه‌نگاری تحقیقی یا دیده بان برای رصد و گزارش شکنجه و یا سوء رفتار پلیس سوق دهد. دلایلی همچون:

- پنهانی بودن تخلف و ضرورت افشای آن برای حفاظت از جامعه و افراد آن؛
- در معرض تهدید بودن آنچه برای جامعه مهم است، مثل حقوق شهروندی و حاکمیت قانون؛
- برای دفاع از کسانی که در معرض سوء رفتار پلیس و نیروهای امنیتی قرار گرفته‌اند؛
- برای آگاه‌سازی شهروندان از آنچه در مراکز امنیتی و پلیسی می‌گذرد؛
- جمع‌آوری اطلاعاتی که در منابع رسمی موجود نیست و به شکل عادی دسترسی به آن ممکن نیست؛ اطلاعاتی که باید آن را کشف کرد؛
- برای کمک به حفظ قدرت در دست شهروندان بجای واگذاری قدرت به صاحبان ثروت و اسلحه؛
- برای پیشگیری از عواقب خطرناک شکنجه و سوء رفتار پلیس که می‌تواند اعتراف اجباری و احکام ناعادلانه و خطرناک همچون اعدام را در پی داشته باشد؛
- برای ترویج عدالت اجتماعی و ایجاد تغییرات اجتماعی؛
- برای حفظ آرمان‌های دموکراتیک از جمله حقوق شهروندی و پاسخگویی، حسابرسی، حاکمیت قانون و شفافیت؛
- برای استقرار عدالت؛

شهرت به فساد و بالا بودن احتمال وقوع سوء رفتار و شکنجه در کلانتری‌ها و اداره آگاهی و در یک کلام غیرقابل اعتماد شناخته شدن نهاد پلیس در رعایت حقوق متهمان، رصد و دیده‌بانی رفتار آنها را موجه و مهم می‌سازد. در همه جای دنیا، پلیس از جمله نهادهایی است که مستعد رفتارهای خلاف قانون، سوء رفتار، سوء استفاده از قدرت، رفتارهای نژادپرستانه و ناعادلانه است، بنابراین به طور معمول اداره‌های پلیس، ماموریت‌های پلیس و پرسنل انتظامی، از بهترین سوژه‌ها برای روزنامه‌نگاران دیده بان هستند.

نحوه عمل روزنامه نگاران دیده بان

روزنامه‌نگار دیده‌بان چگونه عمل می‌کند؟

روزنامه‌نگاری دیده‌بان کار چندان ساده‌ای نیست، از زیر آفتاب کشیک دادن گرفته تا جمع‌آوری و کسب اطلاعات به شیوه‌های پلیسی و کارآگاهی.

قدم اول: انجام تحقیقات

روزنامه‌نگاری دیده‌بان مثل روزنامه‌نگاری تحقیقی نیاز به تحقیقات دقیق و طولانی دارد. تحقیقات برای یک روزنامه‌نگار دیده‌بان تمامی ندارد. مداوم باید روی سوژه‌ای که انتخاب کرده در پی کسب اطلاعات تازه باشد. آموختن و کسب دانش در خصوص سوژه انتخابی بخشی از مرحله تحقیقات است. از پیشینه و تاریخچه نهادی یا فردی که زیر نظر گرفته‌اید تا قوانین و مقررات مربوطه همه را باید بدانیم. پس در مرحله تحقیقات باید دنبال این اطلاعات باشیم:

- قوانین و مقررات مربوطه؛

- اطلاعات پس‌زمینه از جمله تاریخچه، سوابق، مسایل جامعه شناختی و روانشناسی مرتبط و گاهی حتی اطلاعات تخصصی و فنی مورد نیاز؛

- هویت مخالفان و استدلال‌ها یا توجیهات آنها (برای استدلال مخالفان باید پاسخ عینی داشته باشید. شفاف کردن استدلال مخالفان و فریم‌بندی منطقی و عینی پاسخ، از اقدامات لازم در این مرحله است.)

- شناسایی عواقب اقدامات یا سیاست‌های نهاد یا فردی که زیر نظر دارید. برای مثال اگر روی سوءرفتار پلیس تمرکز داریم باید بدانیم که این سوءرفتار چه لطماتی می‌زند که پس از افشای پلیس متخلف، برای مخاطبان از عواقب آن بگویید. در این خصوص احتمالاً نیاز داریم که با متخصصان مشورت کنیم.

- تمرکز روی قربانیان تخریفی که در پی کشف و افشای آن هستیم. باید بدانیم قربانیان چه کسانی هستند و چه آسیبی را تحمل می‌کنند. هم آسیبی که به قربانی وارد می‌شود و هم آسیبی که به کل جامعه وارد می‌شود.

- تماس با افرادی که قبلاً در مقام روزنامه‌نگار دیده‌بان روی این مساله کار کرده است. دریافت اطلاعات و پیدا کردن راه تماس و ارتباط با افرادی که نیاز دارید با آنها صحبت کنید، از طریق افرادی که قبلاً این کار را انجام داده‌اند ممکن است، شاید هم بتوانید گام‌های نیمه‌کاره آنها را تمام کنید و یا حتی با آنها در این پروژه همکاری شوید و به صورت مشترک این کار را انجام دهید.

قدم دوم: جمع‌آوری حقایق

جمع‌آوری حقایق مربوط به وضعیت فعلی مساله و یا سیاست‌ها و عملکردهای فعلی نهادهایی را که زیر نظر داریم قدم دومی است که باید برداشت. برای جمع‌آوری حقایق مراجعه به این سه مرجع ممکن است مفید باشد:

- اطلاعات کتابخانه‌ای، جمع‌آوری حقایق موجود در اسناد عمومی، رسانه‌ها و شبکه‌های اجتماعی
- اطلاعات خبرگان، جمع‌آوری حقایق از طریق دریافت اطلاعات از محققان، متخصصان، مقام‌های دولتی و دانشگاهی؛
- اطلاعات مشاهده‌ای، جمع‌آوری حقایقی که با مشاهده حضوری در اداره‌های پلیس و آگاهی بدست می‌آید؛
- اطلاعات حاصله از زیر نظر گرفتن پلیس و واحدهای پلیس به طور زیرکانه؛
- تحقیقات مستقیم همچون انجام یک روزنامه‌نگاری تحقیقی، تحقیقات پلیسی و کارآگاهی برای کشف حقایق پنهان؛ در این مرحله مصاحبه روش مناسبی است ولی طرح سوالات باید خیلی غیرمستقیم و زیرکانه باشد تا به نتایج مورد نظر برسید.

بسیاری از اطلاعات موجود در اسناد عمومی، رسانه‌ها و اطلاعات افراد به تنهایی شاید بار معنایی خاصی نداشته باشد، یا کمک بزرگی نکند ولی وقتی همین اطلاعات کنار یکدیگر چیده می‌شود همچون تکه‌های پازل عمل می‌کند و شما را به کشف حقیقتی مهم می‌رساند، بنابراین جمع‌آوری داده‌ها خیلی هوشمندانه و دقیق باید صورت گیرد تا به هدف برسیم. وقت، انرژی، حوصله و پشتکار زیادی باید به خرج داد تا به نتیجه رسید.

قدم سوم: ایجاد شبکه و تولید منابع

معمولاً افراد زیادی از جامعه خبرنگاران، محققان و بازرسان یا حساب‌رسان، بسته‌گرفته، روی موضوع سوءرفتار پلیس کار کرده‌اند، پیدا کردن این افراد که به آنها «افراد مطلع» گفته می‌شود، قدم مهمی در روزنامه‌نگاری دیده‌بان است. تشکیل شبکه‌ای از منابع خبری و پشتیبانی و جلب حمایت آنها و به اشتراک گذاشتن اطلاعات و تجارب می‌تواند کمک بزرگی برای کشف تخلفات و افشای آن باشد.

شاید نتوانید مستقیم به منابع خبری خود مراجعه کنید و یا مستقیم طرح کنید که چه اطلاعاتی نیاز دارید ولی مجبور باشید این کار را به صورت غیرمستقیم انجام دهید، درست مثل زمانی که با یک پلیس می‌خواهید مصاحبه کنید یا با یک فرد مطلع مصاحبه می‌کنید که دوست ندارد شما با نامش مصاحبه را منتشر کنید ولی به طور غیر رسمی اطلاعات مفیدی در اختیار شما می‌گذارد و یا شما با طرح سوال‌های غیرمستقیم پاسخی که نیاز دارید را دریافت می‌کنید.

باید به منابع خبری اطمینان داد که کاری که می‌کنید بسیار مهم و حرفه‌ای انجام خواهد شد و امنیت افراد را به خطر نمی‌اندازد تا آنها شبکه‌شان را در اختیارشان بگذارند. هرچه شبکه گسترده‌تری داشته باشید، شانس موفقیت افزایش می‌یابد. احترام به منابع و درک محدودیت‌های آنها کاملاً مهم است. نباید آنها در قبال اطلاعاتی که به اشتراک می‌گذارند شغل، موقعیت کاری و سیاسی خود را به خطر بیندازند. بنابراین نباید به یک منبع، بیش از اندازه مراجعه کرد مگر آنکه این تمایل را از طرف آنها احساس کنید. پس حفظ امنیت منابع خبری در این کار اهمیت بسزایی دارد.

قدم چهارم: اتخاذ تصمیم در خصوص نحوه استفاده از اطلاعات حاصله

یک مرحله سخت روزنامه‌نگاری دیده بان، تصمیم‌گیری در خصوص نحوه استفاده از اطلاعاتی است که به دست می‌آورید. اگر با اطلاعات کاری نکنیم یعنی تلاش مان بی‌فایده بوده، بنابراین روشن است که باید کاری با آن کرد ولی این کار، گاهی با ریسک خیلی بالایی همراه است، پس باید تصمیم بگیریم که چه نوع استفاده‌ای بیشترین بهره و کمترین ریسک را به همراه خواهد داشت. روزنامه‌نگاری تحقیقی نیز با همین چالش دست به‌گریبان است، چون حفاظت از افراد جامعه نباید به خطر افتادن امنیت روزنامه‌نگار منجر شود، لذا «انتشار گزارش و افشای تخلف» تنها راه پیش رو نیست، یک روزنامه‌نگار دیده‌بان یا یک روزنامه‌نگار تحقیقی با نتایج حاصله می‌تواند:

- ۱- یک گزارش جذاب رسانه‌ای تولید و منتشر کند.
- ۲- از اطلاعات بدست آمده در گزارش‌های خود به صورت متناوب استفاده کند تا ریسک را کاهش دهد.
- ۳- از اطلاعات بدست آمده به عنوان اهرم فشار استفاده و به فرد یا نهاد متخلف هشدار دهد که در صورت متوقف نکردن تخلف، اطلاعات را منتشر می‌کند.
- ۴- اطلاعات حاصله را مستند و با سند و مدرک در اختیار نهادهای بازرسی قرار می‌دهد تا آنها اقدام کنند.
- ۵- به طور رسمی از فرد یا نهاد متخلف به قوه قضاییه شکایت و از مجاری حقوقی و قضایی ورود می‌کند.

نتایج حاصله در روزنامه‌نگاری دیده‌بان یا روزنامه‌نگاری تحقیقی از آنجا که حقایق پنهان را افشاء می‌کند با ریسک بالا همراه است، خصوصا آنکه طرف مقابل صاحب قدرت و ثروت است. از این حیث رعایت نکات امنیتی و مدیریت ریسک اقدام مهمی است که قبل از تصمیم‌گیری در خصوص نحوه استفاده از داده‌ها باید به آن اندیشید و راه حلی مطمئن یافت.

تحقیقات برای یک روزنامه‌نگار دیده‌بان تمامی ندارد. باید در پی کسب اطلاعات تازه از سوژه باشد.

جمع‌آوری حقایق مربوط به وضعیت فعلی مساله و یا سیاست‌ها و عملکردهای فعلی نهادهایی را که زیر نظر داریم.

شبکه‌ای از منابع خبری و پشتیبانی و جلب حمایت آنها و به اشتراک گذاشتن اطلاعات و تجارب تشکیل دهیم.

در خصوص نحوه استفاده از اطلاعات حاصله که کمترین ریسک را داشته باشد، تصمیم‌گیری کنیم.

فکت چکینگ

اعتبارسنجی ادعاها و فکت چکینگ

امروزه اطلاعات بی شماری از طریق شبکه‌های اجتماعی و وب سایت‌ها، منتشر می‌شود که بسیاری از آنها اعتبار چندانی ندارند، برای یک مخاطب معمولی شاید اعتبارسنجی اطلاعات چندان اهمیت نداشته باشد و حتی با علم به اینکه خبر یا اطلاعاتی نادرست است ولی چون با عقاید و باورهایش هماهنگی دارد آن را در شبکه‌های اجتماعی به اشتراک بگذارد، اما برای فعالان پروژه‌های ترویجی و روزنامه نگاران، این یک سم مهلک است که اطلاعات را بدون راست‌آزمایی منتشر کنند. پس اولین نکته در کار تحقیقی این است که باید در خصوص منابع «تردید» داشت و تمام اطلاعات را دبل چک کرد. داشتن پشتکار در پروژه‌های تحقیقی کمک می‌کند تا شما با حوصله نسبت به درستی سنجی اطلاعات اقدام کنید.

توجه داشته باشید که منابع اطلاعاتی عموماً به یک اندازه قابل اعتماد نیستند. به همین دلیل برخی منابع خبری در جوامع دانشگاهی و رسانه‌ای معتبر و برخی نامعتبر شناخته می‌شوند، یعنی ممکن است نقل قول از رسانه‌ای یا مرکزی واجد اعتبار کافی باشد ولی از هر رسانه‌ای نمی‌توان مطالبی را نقل قول کرد. برای مثال مرکز ملی آمار ایران، یک سازمان معتبر است که می‌توان به داده‌های آن استناد کرد، ولی قطعاً ویکی‌پدیا یک مرجع قابل اعتماد نیست.

وب سایت‌ها اطلاعات زیادی در اختیار شما می‌گذارند ولی همه آنها قابل استناد نیستند، پس در فعالیت‌های تحقیقی و رسانه‌ای داشتن مهارت فکت چکینگ یک اصل قابل توجه است.

چگونه اعتبار یک ادعا را می‌سنجیم؟

اطلاعات زمانی برای ما قابل استناد است که با فکت‌های معتبر حمایت شود، منبع اطلاعات معتبر باشد یا منابع معتبر آن ادعا را تایید کرده باشند. مثلاً خبری دریافت می‌کنیم که در طول یک سال گذشته ۶۰ درصد ازدواج‌ها به طلاق منجر شده است. طبیعتاً این خبر زمانی برای ما معتبر شناخته می‌ود که آمار منتشره توسط سازمان ثبت احوال، به عنوان مرجع معتبر ثبت و ضبط موارد ازدواج و طلاق، این ادعا را تایید کند.

گاهی، اطلاعات قابل فکت چک توسط منابع معتبر نیست. مثلاً فردی ادعا کرده که سربازی اجباری منجر به افسردگی جوانان می‌شود. یا سازمانی با استناد به یک نظرسنجی اعلام می‌کند که جوانان در دوره سربازی دچار افسردگی می‌شوند، احتمالاً نتوان در هیچ سازمان اطلاعاتی، دیتاهایی یافت که این ادعا را تایید یا رد کند در چنین حالتی مصاحبه با متخصصان می‌تواند بهترین راه برای راست‌آزمایی چنین ادعایی باشد. یک متخصص افکارسنجی می‌تواند اعتبار نظرسنجی انجام شده را بررسی و نتایج حاصله را قابل اعتماد بداند یا رد کند.

برای درستی سنجی یک ادعا ما می‌توانیم:

- به منابع رسمی همچون سازمان‌های آماری ملی و بین‌المللی مراجعه کنیم.
  - به منابع رسانه‌ای، نه به عنوان فکت معتبر، بلکه به عنوان راهنمای کشف حقیقت مراجعه کنیم.
  - به منابع کمکی همچون داده‌های مراکز پژوهشی و دانشگاهی و کتب منتشره مراجعه کنیم.
  - به متخصصان مراجعه کنیم.
- وقتی منابع رسمی صحت یک ادعا را رد یا تایید کنند، طبیعتاً نیازی به بقیه منابع نداریم، ولی وقتی منابع رسمی اطلاعات موجود را تایید یا رد نمی‌کند، سایر منابع می‌توانند در کنار هم تصویری از حقیقت را برای ما روشن سازند.

چالش‌ها و نحوه مدیریت ریسک در روزنامه‌نگاری تحقیقی

روزنامه‌نگاران خصوصا در ایران، برای انجام پروژه‌های تحقیقاتی، عموماً با کمبود بودجه و منابع مالی روبرو هستند. رسانه‌ها خصوصا رسانه‌های غیردولتی و خصوصی که بیشتر ممکن است تمایل به روزنامه‌نگاری تحقیقی داشته باشند، منابع مالی کافی برای چنین پروژه‌هایی ندارند، به همین خاطر کمتر یک پروژه تحقیقی جان‌دار، در مطبوعات مستقل و خصوصی می‌توان یافت.

محدودیت‌های آزادی بیان و عدم اجرای قانون گردش آزاد اطلاعات، چالش دیگری است که روزنامه‌نگاران، با آن مواجه هستند. در چنین سیستمی به سختی می‌توان به اطلاعات دست پیدا کرد. در کشورهای توسعه‌یافته از جمله آمریکا، بسیاری از اطلاعات شخصی، عمومی تلقی می‌شود و در دسترس عموم است، مثل آدرس محل سکونت افراد، قیمت خانه‌ای که در آن زندگی می‌کنند، تعداد املاکی که مالکیت آن را دارند و ... اطلاعات عمومی به روزنامه‌نگاران و سازمان‌های مدنی این فرصت را می‌دهد که به بسیاری از اطلاعات افراد، دسترسی داشته باشند، اما در همه کشورها چنین اطلاعاتی در دسترس عموم قرار ندارد. بدون دسترسی داشتن به یک سری اطلاعات، روزنامه‌نگاری تحقیقی به سختی ممکن می‌شود.

مصونیت قضایی و حقوقی، چالش دیگری است که روزنامه‌نگاری تحقیقی را دشوار می‌سازد. کوچکترین لغزش در روزنامه‌نگاری تحقیقی می‌تواند آینده شغلی را به مخاطره اندازد.

اما وقتی روزنامه‌نگاری تحقیقی به عنوان یک پروژه ترویجی تعریف می‌شود و سازمانی این نقش را عهده‌دار می‌شود، این چالش‌ها می‌تواند کاهش یابد. سازمان‌ها برای هر پروژه‌ای بودجه تعریف می‌کنند با محدودیت‌هایی که مدیریت رسانه‌ها ممکن است برای روزنامه‌نگاران ایجاد کنند، روبرو نیستند، لذا شانس بیشتری برای به نتیجه رساندن یک پروژه تحقیقی ترویجی دارند. از همین رو، در سالهای اخیر روزنامه‌نگاری تحقیقی خیلی مورد توجه سازمان‌های مدنی قرار گرفته است. سازمان‌های محیط زیستی، سازمان‌های مدافع حقوق کودکان و زنان، سازمان‌های حقوق بشری و ... طی سالهای اخیر، مبتکر طرح‌های زیادی در حوزه روزنامه‌نگاری تحقیقی بوده‌اند.

ضمن اینکه رعایت اصول اخلاقی (پرهیز از انتقام‌جویی، دروغ‌جویی، اتهام زدن و خصومت‌ورزی)، استفاده صحیح از دانش و مهارت فکت چکینگ، روایت کردن به جای قضاوت کردن در مورد اشخاص حقیقی و حقوقی و دقت در به کار بردن کلمات و روایت صحیح مطالب، نکاتی است که در مدیریت ریسک پروژه‌های تحقیقی بسیار موثر است.

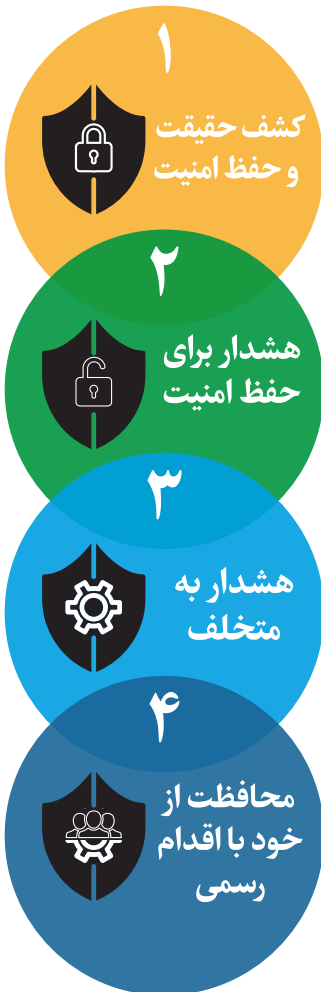
**وقتی اطلاعات مخفی در دست‌تان است، یعنی شما
در معرض خطر قرار دارید، پس چه می‌کنید؟**

حالت اول: اطلاعات لازم را پیدا کرده‌اید یعنی حقیقت پنهان برای شما کشف شده، آنچه می‌دانید را به هیچ کس نمی‌گویید، فعلاً نزد خود نگه می‌دارید تا اطمینان حاصل کنید که امنیت شما برقرار است.

حالت دوم: برای هشدار به کسانی که ممکن است امنیت شما را به خطر بیندازند، گوشه ای از اطلاعات را عمومی می‌کنید تا طرف متوجه شود که به شما نباید نزدیک شود، در این حالت اقدام بیشتری نمی‌کنید.

حالت سوم: امنیت نسبی شما تضمین شده پس وقت آن است که به متخلف هشدار دهید که تداوم تخلف با افشای آن همراه خواهد شد، به رصد خود ادامه می‌دهید تا مطمئن شوید طرف دست از پا خطا نمی‌کند.

حالت چهارم: لازم است برای محافظت از خود اقدام رسمی کنید و مراجع امنیتی و قضایی را در جریان می‌گذارید.

حالت اول:

حقیقت را کشف کرده‌اید و برای حفظ امنیت خود نزد خود نگه می‌دارید.

حالت دوم:

برای هشدار به کسانی که ممکن است امنیت شما را به خطر بیندازند، گوشه ای از اطلاعات را عمومی می‌کنید.

حالت سوم:

به متخلف هشدار دهید که تداوم تخلف با افشای آن همراه خواهد شد، به رصد خود ادامه می‌دهید.

حالت چهارم:

لازم است برای محافظت از خود اقدام رسمی کنید و مراجع امنیتی و قضایی را در جریان می‌گذارید.

ورود آگاهانه به روزنامه‌نگاری دیده‌بان

روزنامه‌نگاری دیده‌بان و ورود به پرونده‌های شکنجه و سوءرفتار پلیس، همیشه با این احتمال همراه است که حتی همکاران شما در رسانه‌ای که کار می‌کنید نیز به مخالفت با شما برخیزند. احتمالاً در چنین مواقعی پلیس و مقام‌های موفقی آنها، دوستان شما نیستند، و برای بی‌اعتبار کردن شما هر کاری می‌کنند، احتمال اینکه شغل خود را از دست دهید و هیچ رسانه دیگری حاضر به استخدام شما نباشد وجود دارد ولی همه اینها نباید یک روزنامه‌نگار را از تلاش برای حفاظت از جامعه و قربانیان شکنجه و سوءرفتار پلیس وادارد، فقط باید آگاهانه و حرفه‌ای وارد چنین سوژه‌ای شد.

امروز یک شکلی از سوءرفتار پلیس را برای جامعه برملا می‌کنید ولی این به معنای اصلاح رفتار پلیس نیست، بلکه باید همیشه خطرات سوءرفتار پلیس را برای مردم تشریح کرد و حساسیت‌ها را نسبت به این مساله افزایش داد، تا افراد کمتری قربانی سوءرفتار پلیس شوند. افراد خطاکار از در بیرون و از پنجره باز می‌گردند، بنابراین باید همیشه تحت رصد و نظارت باشند.

تابستان ۱۴۰۰